

Az Orfűn található Vízfőforrást a Mecsek legbővizűbb karsztforrásaként tartják számon. Szakemberek szerint a Vízfő-barlang üregrendszere meghaladja az Abaligeti cseppkőbarlang járatainak nagyságát.

Felfedezésre várva

A Vízfő-barlang vízgyűjtő területe 16 km², ennek mintegy 31%-a nem karsztosodó kőzeteken helyezkedik el. Az innen érkező, koptató jellegű hordalék jelentős szerepet játszott a barlangrendszer kialakulásában. A vízgyűjtő nagyobb része mészköveken és dolomiton helyezkedik el, maga a forrás is egy gigantikus dolomit sziklafal aljából tör a felszínre. Éves vízhozama a csapadékviszonyoktól függően elérheti a 4 millió m³ is!

Ellentétben a dolomitokban kialakult barlangokkal, itt sok cseppkő látható, melyek túlnyomó része visszserűen áttetsző, de a rózsaszín kalcitokon kívül hófehér és hűsvörös színárnyalat is található. A barlang különleges ismertetőjegye a falak fekete színű mangános bekérgezése.

A barlang kutatásának múltja...

A barlangról először Myskowszky Emil bányafelügyelő tesz említést 1904-ben. Kutatását sokáig halogatták, a két világháború közötti időszakban csak tervek készültek. A második világháborút követően, több eredménytelen próbálkozás után, 1952 telén Kessler Hubertnek sikerült először bepillantania a szifon mögötti barlangterembe. Az első bejárati szifont 1958-ban a MŰHOSZ könnyűbúvárainak sikerült átúszniuk. Ezt követően, 1959 tavaszán a Pécsi MHSZ búvárai felderítették a forrás mögötti első üreget, majd nyáron megkísérelték átúszni a 2-es szifont, de a szűk járatok miatt ez nem sikerült.

Nagy előrelépést jelentett, amikor 1959 nyarán a Baranya megyei Ide-

genforgalmi Hivatal által támogatott csoport elkezdte a forrás vízszintjének süllyesztését; bejutottak az első terembe, elkészítették annak pontos térképét, majd a szifon felett tárták fel a 2-es szifon legyőzése volt. Augusztusban kezdték el a vízszint csökkentését, a szifon meg is nyílt, de a bejutás nem sikerült, mert a hasadék nagyon elszűkült. Robbantással a nyílást kitágították, és Rónaki Lászlónak sikerült először átkúsznia a szifon mögötti üregen. Egy tágas terembe jutottak, amelynek falait és alját vastagon borította az iszap és a kavicsos hordalék. Felmászva az iszaplejtőn, egy nagyobb, cseppkövekkel díszített terembe értek. Velük szemben, a sziklafal repedéseiből három méter magasból egy vízesés tört elő. A felfedezők elérték a 3-as

A barlang kiépítésének fő célja Komló város vízellátása volt. Ezt egy szenzációs műszaki eljárással oldották meg: a Vízfő-barlangból felszivattyúzták a vizet a vízvázalasztó tetéjére, onnan szabadjárára engedték, így jutott a vízműnyelőbe, majd természetes járatokon átfolyt a mánfai Kőlyukba, ahonnan vezetéseken jutatták el Komlóra...

szifont, melynek mélysége a 20 métert is meghaladta. Összesen 150 méter új barlangszakaszt tártak fel. 1962-ben, alapos tanulmányok után arra a következtetésre jutottak, hogy a bűvárkészülékes átjutás lehetőségét el kell vetni...

Rónaki László 1967-es vizsgálataiból ismeretessé vált, hogy a Szuadó- és a Körtvélyes-völgy patakjai a Vízfőforrást táplálják, így a kutatási pontokat ezekre a területekre is kiterjesztették.

...és jelene

A barlangrendszer feltárására az utóbbi években ismét nagy erőfeszítések történtek, amelyek a várt „nagy barlangot” még nem hozták meg, de igen biztató eredményekkel jártak.

A Vízfőforrás mögött húzódó barlangrendszer, kutatásokkal igazoltan mintegy 6-8 kilométer hosszúságúra tehető. Teljes feltárása esetén ezekkel a méreteivel az ország első 10 legnagyobb barlangja között tarthatnánk számon. E nagy barlangrendszerből ma közel 1190 méter ismert, amelyek jelenleg még külön barlangokat jelentenek. Magából a Vízfőbarlangból mintegy 350 métert sikerült feltárni, a Spirál-barlang járatait 700 méter hosszan fedezték fel, a Szuadó-barlangból 330 métert, a Trió-barlangból 250 métert, a Gilisztás-barlangból 180 méter hosszú üregrendszert tártak fel a kutatók.

A tervek szerint a nagyközönség számára is szeretnék látogathatóvá tenni a barlangot, ám erre egy kicsit még várunk kell...

MÜLLER NÁNDOR